

هوالحکیم

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

دانشکده تغذیه و علوم غذایی

طرح دوره «بررسی وضع تغذیه»

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: بررسی وضع تغذیه		تعداد واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی
گروه هدف: دانشجویان کارشناسی علوم تغذیه		پیش نیاز درس: تغذیه اساسی، اصول اپیدمیولوژی
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: گروه تغذیه بالینی		شماره درس: ۱۹۵۰۴۲-۱
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر نجمه حجازی	مرتبه علمی: دانشیار	گروه آموزشی: تغذیه بالینی
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: نشانی محل کار: شیراز، بلوار رازی، دانشکده تغذیه و علوم غذایی، گروه تغذیه بالینی - ایمیل: تلفن محل کار: najmehhejazi@gmail.com - تلفن محل کار: ۳۷۲۵۱۰۰۱-۸ داخلی ۴۲۰ - ساعات دسترسی به استاد: شنبه تا چهارشنبه ساعت ۸ تا ۱۵:۳۰		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر زهرا موسوی	مرتبه علمی: استادیار	گروه آموزشی: تغذیه بالینی
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: نشانی محل کار: شیراز، بلوار رازی، دانشکده تغذیه و علوم غذایی، گروه تغذیه بالینی - ایمیل: تلفن محل کار: shirazifard1393@gmail.com - تلفن محل کار: ۳۷۲۵۱۰۰۱-۸ داخلی ۳۷۹ - ساعات دسترسی به استاد: شنبه تا چهارشنبه ساعت ۸ تا ۱۵:۳۰		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر افسانه احمدی	مرتبه علمی: استادیار	گروه آموزشی: تغذیه بالینی
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: نشانی محل کار: شیراز، بلوار رازی، دانشکده تغذیه و علوم غذایی، گروه تغذیه بالینی - ایمیل: تلفن محل کار: Ahmadi.afsane@gmail.com - تلفن محل کار: ۳۷۲۵۱۰۰۱-۸ داخلی ۴۱۹ - ساعات دسترسی به استاد: شنبه تا چهارشنبه ساعت ۸ تا ۱۵:۳۰		

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس
روش های ارزیابی وضعیت تغذیه بخش مهمی از فعالیت های تشخیصی کارشناس تغذیه محسوب می شود که توسط آن ها کمبود و یا زیادی دریافت مواد مغذی و خطر بیماری های مرتبط با تغذیه مورد سنجش قرار می گیرد تا بر اساس آن مداخله های مناسب طراحی و اعمال گردد.
اهداف درس
هدف کلی: دانشجویان پس از اتمام دوره می توانند روش های ارزیابی وضعیت تغذیه که بخش مهمی از فعالیت های تشخیصی کارشناس تغذیه محسوب می شود را فراگیرند و توسط آن ها کمبود و اضافه دریافت مواد مغذی و خطر بیماری های مرتبط با تغذیه را مورد سنجش قرار دهند تا بر اساس آن مداخله های مناسب طراحی و اعمال گردد.
اهداف اختصاصی
اهمیت روشهای بررسی وضع تغذیه
دانشجو باید بتواند:
اهمیت بررسی و ارزیابی تغذیه در سلامت و بیماری را بیان کند.
فرصت های موجود در بررسی و ارزیابی تغذیه ای را توضیح دهد.
روشهای بررسی وضع تغذیه تفکیک و طبقه بندی نماید.
بررسی وضع تغذیه جامعه از طریق ارزشیابی وضعیت اقتصادی – اجتماعی
دانشجو باید بتواند:
رابطه بین خانواده و مصرف غذا را تشریح نماید.
شرایط موثر در خانواده که بر تغذیه افراد خانوار تأثیر می گذارد توضیح دهد.
رابطه بین طبقه اجتماعی (درآمد، تحصیل، گروه خونی، شغل، ...) با وضعیت تغذیه را بیان کند.
رابطه بین توسعه اجتماعی و تغذیه را تشریح نماید.
عوامل موثر بر تحول مصرف مواد غذایی در کشورهای در حال توسعه را توضیح دهد.
شاخص اجتماعی و اقتصادی را طبقه بندی نماید (اطلاعات اجتماعی – جمعیتی و اطلاعات اقتصادی)
شاخص های وضع تغذیه در جامعه را بیان نماید.
شاخص های بهداشتی در جامعه را توضیح دهد.
شاخص های بیماری در جامعه را تشریح نماید.

پرسشنامه ای جهت ارزیابی وضع اقتصادی – اجتماعی موثر بر وضع تغذیه جامعه را طراحی کند.

بررسی وضع تغذیه جامعه از طریق ارزشیابی وضعیت مصرف مواد غذایی فرد و جامعه

دانشجو باید بتواند:

موارد استفاده از این روش را شرح دهد.

محدودیت های این روش را بیان نماید.

عوامل موثر بر انتخاب نوع روش را توضیح دهد.

نحوه اجرای روشهای اندازه گیری رژیم غذایی را تشریح نماید و محدودیت های هر روش را بیان نماید (روش های اندازه گیری رژیم غذایی شامل: ۲۴ ساعت یادآمد خوراک یادداشت روزانه، پرسشنامه بسامه غذایی، تاریخچه غذایی، جمع آوری غذایی دو برابر شده، شمدار خوراک، ترازنامه غذایی)

با استفاده از پرسشنامه موجود رژیم غذایی خود را اندازه گیری نماید.

بررسی وضع تغذیه جامعه از طریق ارزشیابی وضعیت رشد و نمو

دانشجو باید بتواند:

تن سنجی را تعریف کند.

نحوه اندازه گیری درازا، قامت و دور سر را بیان کند.

نحوه تخمین قد Nonambulatory را شرح دهد.

قد و دور سر افراد را با استفاده از مراجع موجود ارزیابی کند.

- نحوه اندازه گیری وزن در شیرخواران، کودکان و بالغین را توضیح دهد.
- نحوه تخمین وزن افراد بی حرکت را شرح دهد.
- وزن افراد را با استفاده از مراجع موجود ارزیابی کند.
- روشهای اندازه گیری جثه بدن را بیان کند.
- نحوه اجرای اندازه گیری جثه از طریق پهنای آرنج و دور مچ را شرح دهد.
- جثه افراد را با استفاده از مراجع موجود ارزیابی کند.
- نمایه های قد و وزن (وزن نسبی، نمایه های توانی) دسته بندی و شرح دهد.
- نحوه توزیع چربی بدن را دسته بندی کند.
- تأثیر نحوه توزیع چربی بدن بر سلامت و بیماری را ذکر کند.
- محل تجمع چربی در ناحیه شکم را دسته بندی کند.
- روشهای اندازه گیری چاقی شکم را شرح دهد.
- چاقی شکمی افراد را با استفاده از مراجع موجود ارزیابی کند.
- روشهای مورد استفاده در ترکیب بدن دسته بندی کند.
- روش اندازه گیری چین پوستی در محل های مختلف به تفکیک شرح دهد.
- چین پوستی افراد را با استفاده از مراجع موجود ارزیابی کند.

بررسی وضع تغذیه جامعه از طریق ارزشیابی معاینات بالینی

دانشجو باید بتواند:

اجزاء بررسی کلینیکی را دسته بندی کند.

اطلاعات موجود در تاریخچه پزشکی که در ارزیابی تغذیه ای مفید است بیان نماید.

اطلاعات مورد نیاز در تاریخچه غذائی را ذکر کند.

نحوه اجرای Subjective Global Assessment (SGA) تشریح کند.

نحوه ارزیابی فرد را بر اساس SGA بیان نماید.

علائم بالینی مورد استفاده در کمبودهای تغذیه ای را شرح دهد.

پرسشنامه ای برای ارزیابی کلینیکی وضع تغذیه افراد طراحی کند.

بررسی وضع تغذیه از طریق ارزشیابی بیوشیمیائی

دانشجو باید بتواند:

دسته بندی کلی روشهای بیوشیمیائی را ذکر کند.

روشهای بیوشیمیائی مورد استفاده برای وضعیت پروتئین بدن را تشریح کند.

روشهای بیوشیمیائی مورد استفاده برای وضعیت آهن بدن را شرح دهد.

روشهای بیوشیمیائی مورد استفاده برای وضعیت کلسیم بدن را بیان کند.

روشهای بیوشیمیائی مورد استفاده برای وضعیت روی بدن را تشریح کند.

روشهای بیوشیمیائی مورد استفاده برای وضعیت ویتامین A را بیان کند.

روشهای بیوشیمیائی مورد استفاده برای وضعیت ویتامین C را تشریح کند.

روشهای بیوشیمیائی مورد استفاده برای وضعیت ویتامین B6 را شرح دهد.

روشهای بیوشیمیائی مورد استفاده برای وضعیت فولات را بیان کند.

روشهای بیوشیمیائی مورد استفاده برای وضعیت ویتامین B12 را ذکر کند.

روش ارائه درس

روش تدریس حضوری

روش سخنرانی با استفاده از اسلاید و پاور پوینت فیلم آموزشی دروس

روش پرسش و پاسخ و بارش فکر

منابع آموزشی

- **Nutritional Assessment**
- **Krause, s Food nutrition and diet therapy**

تجهیزات و امکانات آموزشی

- سالن سخنرانی، کلاس درس، سالن کنفرانسهای کارگاه آموزشی، وسایل و تسهیلات کمک آموزشی نظیر اسلاید، ویدئوپروژکتور ، انجام کار عملی

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجو	نمره
	• فعالیت های کلاسی	٪۱۰
	• آزمون میاترم و پایان ترم	٪۹۰

ارزشیابی برنامه: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه فرمایید.

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس

گروه هدف:		سال ورودی:		زمان ارائه درس:	
روز	تاریخ	ساعت	عنوان جلسات	استاد	مکان
۱	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	بررسی رژیم غذایی	دکتر احمدی
۲	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	بررسی رژیم غذایی	دکتر احمدی
۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	بررسی رژیم غذایی	دکتر احمدی
۴	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	ویتامین A- ویتامین C - Zn	دکتر موسوی
۵	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	آهن	دکتر موسوی
۶	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	بررسی بالینی	دکتر موسوی
۷	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	بررسی بالینی	دکتر موسوی
۸	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	بررسی تن سنجی	دکتر احمدی
۹	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	بررسی تن سنجی	دکتر احمدی
۱۰	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	بررسی تن سنجی	دکتر احمدی
۱۱	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	بررسی تن سنجی	دکتر احمدی
۱۲	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	مقدمه شیمی خون و ادرار	دکتر حجازی
۱۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	پروتئین	دکتر حجازی

۱۴	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	B6-B9-B12	دکتر حجازی	دانشکده تغذیه	کنفرانس دانشجویی، بحث و جمع بندی مشارکتی
۱۵	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	کلسیم- ویتامین D- ویتامین E	دکتر حجازی	دانشکده تغذیه	کنفرانس دانشجویی، بحث و جمع بندی مشارکتی